

б) визначити на першому етапі (певний термін) квоту на біоетанол, який буде використовуватися для бензинів і матиме урядову підтримку в розмірі 0.5 грн. за літр;

в) сприяти спиртовим заводам (пільгові кредити), що будуть проводити реконструкцію, щоб зменшити споживання пари для виготовлення біоетанолу;

г) запровадити диференційовану ставку акцизного збору на бензини, що містять біоетанол чи ЕТВЕ (етилтретбутиловий ефір);

д) ефективне використання Кіотського протоколу, оскільки споживання біоетанолу зменшує використання бензину.

2) законодавство України узгодити з вимогами Директиви 2009/28/ЄС, як це роблять у країнах ЄС.

РОЗВИТОК ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

*Войничка А.Й., асистент**,

Львівський національний аграрний університет

Альтернативою традиційному веденню сільського господарства є екологічне землеробство або екологічне сільське господарство, яке передбачає повну узгодженість (симбіоз) з законами природи.

Результатами пошуку симбіотичних форм землекористування є запропоновані в різних країнах варіанти екологічного землеробства: органічне, біологічне, біодинамічне, адаптивно-ландшафтне. Назви цих систем землеробства пов'язана з назвою їх елементів, які відрізняються своїм змістом: застосування в системі удобрення лише органічних матеріалів, у системі захисту рослин – виключно біологічних засобів, вибір строків сівби сільськогосподарських культур за астрономічним календарем, адаптацію цілої системи до конкретних ландшафтів та інше.

За кордоном вже давно належну увагу приділяють екологічно чистому виробництву продукції. До країн ЄС, у яких вагоме місце займає цей напрям сільського господарства належать: Польща, Іспанія, Португалія, Німеччина, Швейцарія. Чисельність господарств, що займаються органічним землеробством в країнах Євросоюзу за останні

* Науковий керівник – Березівський П.С., д.е.н., професор

15 років зроста майже в двадцятіро. Хоча тут доволі обмежені можливості виробництва екологічно чистої продукції через бідність ґрунтів на яких тривалий час застосовувались інтенсивні технології.

На сьогодні Україна, враховуючи природно-кліматичний та ресурсний потенціали, має усі передумови для розвитку органічного землеробства. Крім цього, в недалекому майбутньому вона може стати гідним конкурентом на ринку екологічно чистої продукції з країнами ЄС.

У 2008 р. в Україні нараховувалось 249 тис. га органічних земель. На початок 2009 р. їх кількість складала понад 269 тис. га. Якщо 2007 р. «органікою» займалися 92 господарства, то 2008 р. – 118 господарств. Частку ринку органічних продуктів у абсолютних величинах визначити складно. За попередніми оцінками, частка української «органіки» становить менш як 0,1 % ринку всіх продуктів.

Переходу від традиційного до органічного землеробства в Україні серйозно перешкоджає відсутність державних стандартів та державної сертифікації органічної продукції.

Розвитком органічного руху в Україні займаються: Федерація органічного руху в Україні, Асоціація «Чиста Флора», Об'єднання «Полтава-органік», Міжнародна Громадська Асоціація учасників біовиробництва «БІОЛан Україна», Клуб органічного землеробства, Спілка учасників органічного агровиробництва «Натурпродукт» та багато інших організацій. У 2007 р. було створено перший український акредитований сертифікаційний орган Органік стандарт, який проводить сертифікацію органічного виробництва в Україні за стандартами ЄС, є включений у перелік контролюючих органів, що визначені Європейською комісією. Органік стандарт тісно співпрацює з одним із світових лідерів у сфері сертифікації органічного виробництва – Інститутом екологічного маркетингу, ІМО (Швейцарія), що розширює можливості клієнтів на міжнародному ринку. Також з 2010 р. Органік Стандарт є членом Міжнародної федерації органічного сільськогосподарського руху – IFOAM.

Важливо зазначити, що 21 квітня 2011 р. Верховна Рада України ухвалила Закон «Про органічне виробництво», яким визначались правові, економічні, соціальні та організаційні основи ведення органічного сільського господарства, вимоги щодо вирощування, виробництва, перероблення, сертифікації, етикетування, перевезення, зберігання та реалізації органічної продукції та сировини. Згідно з документом, виробництво має вважатися органічним лише після отримання відповідного сертифікату на виробництво органічної продукції. Закон мав набрати чинності з 1 січня 2012 р. Однак

Президент України відхилив ухвалений Верховною Радою України Закон «Про органічне виробництво» та повернув його зі своїми пропозиціями для повторного розгляду до парламенту, що вважається великим кроком назад у розвитку українського органічного землеробства. Отже, виробництво органічної продукції в Україні і надалі залишається неофіційним чи нелегальним.

Багато науковців беззаставно вважають, що порятунок села – у впровадженні органічного землеробства. Адже через певні особливості ним часто краще займатися малим сільськогосподарським виробникам, таким як фермери, селяни. В основі органічного землеробства лежить послаблення навантаження на навколишнє природне середовище шляхом зменшення кількості використання машин та хімічних речовин, що не можливо при промисловому виробництві на великих фермах. Також виробництво органічної продукції в особистих селянських господарствах може сприяти розвитку агротуризму, що набуває дедалі більшої популярності серед міського населення. На туристичному ринку власники особистих селянських господарств поряд з іншими послугами можуть пропонувати екологічно чисту продукцію. Таким чином, розвиток органічного землеробства може сприяти створенню робочих місць в сільській місцевості, підвищенню життєдіяльності сільських поселень.

Крім цього, органічне землеробство сприятиме сталому розвитку села, а саме збалансованому економічному зросту, збереженню природо-ресурсного потенціалу, гарантуватиме екологічну безпеку з метою задоволення життєво необхідних потреб самих селян.

Органічне землеробство – це альтернатива для особистих селянських господарств, завдяки якій вони можуть вийти на зовсім інший рівень розвитку. Органічне виробництво побудовано на принципах пермакультури, тобто це праця в гармонії з природними процесами з мінімальними витратами праці і без шкоди для навколишнього середовища, при цьому працювати потрібно не важче, а розумніше.

Держава у процесі переходу на органічне землеробство має відіграти вирішальну роль. Оскільки саме держава має визначити критерії ефективності сільськогосподарського виробництва, але врахувавши не тільки економічні показники, а й соціальні та економічні параметри. Також саме держава має визначити оптимальне співвідношення між розвитком традиційного та органічного сільського господарства.